

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-2089-2/2024. számú ügyben,
rendőrségi panaszeljárás tárgyában.
(előzmény ügy: RI-AJBH-248/2020.)

Érintett szerv: Zalaegerszegi Rendőrkapitányság

2024.

Az eljárás megindítása

sz. alatti lakos, a továbbiakban: panaszos) beadványában sérelmezte, hogy 2020. július 9-en vele szemben téves körülményre hivatkozva (telefonhasználat) közlekedésrendészeti intézkedést kezdeményeztek. Sérelmezte továbbá, hogy rendőrök egyáltalán nem vették figyelembe az ellenérveit, „erőfölényüket fitogtatták”, „provokáló” módon kommunikáltak, továbbá nem adtak felvilágosítást a panasztételi lehetőségekről sem. A panaszos a rendőrségen is előterjesztette panaszát, ugyanakkor – a rendőrség számára is megküldött – panaszában külön jelezte, hogy igényt tart az alapvető jogok biztosának vizsgálatára.

Tekintettel arra, hogy a panasz tárgya a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerinti intézkedés volt, az e bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 18. §-ának (1) bekezdése f) pontjára és 39/F. §-ában foglalt hatásköri szabályokra – vizsgálatot indítottam.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (2) bekezdése a rendőrségi panaszok esetében is főszabályként rögzíti, hogy az alapvető jogok biztosja a vizsgálatáról jelentést készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat és következtetéseket, valamint a III. fejezet szerinti intézkedést.

Az alapvető jogok biztosának vizsgálata kifejezetten az alapjogi visszasságok feltárására irányul. A hatásköri szabályok alapján nincs lehetőségem arra, hogy az alapjogsérelemként vagy annak közvetlen veszélyeként nem értékelhető jogsértések tárgyában döntést hozzak.

Az alkalmazott jogforrások

- Magyarország Alaptörvénye;
- Ajbt.;
- Rtv.;
- A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény [a továbbiakban: Szabs. tv.];
- A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet];
- A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelet [a továbbiakban: KRESZ];
- A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet [a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat].

A tényállás megállapításai

A panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kértem a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint kértem, hogy küldjék meg az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

A rendelkezésre álló információk alapján az alábbi tényállás állapítható meg.

1. *M. B. r. zls és Gy. Sz. r. főrm.*, a Zalaegerszegi Rendőrkapitányság rendőrei 2020. július 9-én egy út mellett elhelyezkedő benzinkútnál teljesítettek szolgálatot, amikor észlelték, hogy a panaszos járművezetés közben a kezében használta telefonját, megsértve ezzel a KRESZ 3. §-ának (2) bekezdését, kimerítve ezzel a Szabs. tv. 224. §-ának (1) bekezdése szerinti, a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértésének törvényi tényállását. Figyelemmel az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdésére, valamint a Szolgálati Szabályzat 9. §-ának (1) bekezdésében foglaltakra, szabálysértési eljárás kezdeményezése érdekében rendőri intézkedést kellett kezdeményezni. A panaszos tagadta, hogy bármilyen módon használta volna telefonját, arra hivatkozva, hogy azt a járműve italtartójában tárolta. Később a panaszost – meghallgatást követően – szabálysértési eljárás keretében pénzbírsággal sújtották, amelyet tudomásul vett, azzal szemben szabálysértési eljárásban jogorvoslattal nem élt.

2. A rendelkezésre álló információk alapján a panaszosi és rendőrségi közlések megegyeznek abban, hogy a panaszos kérte a rendőröket, hogy ellenőrizzék az esetet a szolgálati jármű által rögzített videófelvételen, valamint tekintsék meg a panaszos híváslistáját. A rendőrök közölték a panaszossal, hogy a szolgálati jármű nem volt felszerelve kamerával, a telefon híváslistája pedig nem értékelhető bizonyítékként, mivel egyfelől az észlelés és az intézkedés megkezdése között volt lehetőség a híváslista releváns adatainak törlésére, másfelől nem a telefonálás, hanem bármilyen kézben történő telefonhasználat elegendő a tényállás kimerítéséhez.

3. A rendelkezésre bocsátott rendőrségi dokumentumok tanúsága szerint – szemben a panaszos állításával – az intézkedő rendőrök – az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdésének, valamint az Rtv. 24. §-ának (1) bekezdésének megfelelően – tájékoztatták a panaszost az intézkedés és a kapcsolódó szabálysértési feljelentés (értve itt a szabálysértés el nem ismerésének következményeit is) releváns körülményeiről, külön kitérve a panasztételi lehetőségekre is. Utóbbi kapcsán a *M. B. r. zls.* kiemelte azt is, arra is ügyeltek, hogy elhatárolják az Rtv. 92. §-a szerinti panasztételi lehetőséget a Szabs. tv. szerinti jogorvoslati lehetőségektől. A panaszos állítása szerint kizárólag azért tudott élni a panasztételi jogával, mert még aznap egy rendőr ismerőse hívta fel a figyelmét e lehetőségére. E tekintetben nem áll rendelkezésre olyan felvétel vagy más információ, amely segítene tisztázni, hogy a rendőrök valóban megadtak-e minden szükséges felvilágosítást a panaszos számára.

4. Az intézkedő rendőrök beszámolója szerint az intézkedést a napszaknak megfelelő köszönéssel kezdték meg, és az intézkedés során az előírásoknak megfelelően jártak el, sértő megjegyzést nem használtak. Mindemellett kiemelték, hogy a panaszos az intézkedés alatt ingerült volt, többször kérdőre vonta őket, majd egy ponton telefonálni is akart, hogy tanácsot kérjen egy ismerőstől. Mindez – a rendőri beszámolók szerint – azzal a következménnyel járt, hogy a rendőrök csupán többszöri próbálkozásra tudták megadni a szükséges tájékoztatást a panaszos számára. Az intézkedést zavaró jellege miatt fel is szólították a panaszost, hogy az intézkedés alatt ne telefonáljon, valamint közölték, hogy minden szükséges információt közölni fognak a számára. E tekintetben nem áll rendelkezésre olyan felvétel vagy más információ, amely segítene tisztázni, hogy pontosan milyen módon kommunikáltak a panaszossal.

A vizsgálat megállapításai

1. A rendelkezésre álló információk alapján tisztázható, hogy a panaszos végül, a szabálysértési eljárásban rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeinek kimerítése nélkül tudomásul vette a rendőrség, mint szabálysértési hatóság őt elmarasztaló döntését arról, hogy elkövette az intézkedés alapjául szolgáló cselekményt. **Ennek megfelelően elfogadtam a rendőrség álláspontját, és úgy foglaltam állást, hogy kellő jogalap birtokában kezdeményeztek intézkedést a panaszossal szemben, így e tekintetben visszásság nem történt.**

2. Fontos rögzíteni, hogy a rendőr szakmai mérlegelési körébe tartozó kérdés, hogy egy szabálysértés kivizsgálása során pontosan hogyan értékeli a rendelkezésre álló bizonyítékokat, és azok alapján milyen döntést hoz. Mindez természetesen vitatható szabálysértési eljárás keretében, amelyben a végső szó – amennyiben az érintett nem fogadja el a rendőrség döntését – a bíróságra tartozik. Ennek vizsgálatára a hatásköri szabályok értelmében nincs lehetőségem. Annyi azonban kijelenthető, hogy a rendőrség érdemben reagált, és észszerű választ adott a panaszos videófelvételre és híváslistára vonatkozó felvetésére a helyszínen. **Ennek megfelelően úgy foglaltam állást, hogy e tekintetben visszásság nem történt.**

3. A panaszban megfogalmazott egyéb sérelmek vonatkozásában nem áll rendelkezésre elegendő információ a tényállás – visszásság tárgyában való állásfoglalás kialakításához szükséges mértékben való – tisztázásához, **így ezek tekintetében nem állt módomban állást foglalni.**

A vizsgálat zárása

Alapjogi visszásság hiányában az Ajbt. 2. § (7) bekezdése, illetve az Ajbt. III. fejezet 11. alcíme szerinti intézkedések alkalmazását mellőzöm.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (4) bekezdése alapján az alapvető jogok biztosa a (3) bekezdés szerinti elutasítást megküldi – az intézkedéssel érintett rendőri szerv kilététől függően – az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója vagy az idegenrendészeti szerv főigazgatója számára.

Az érintett rendőrségi vezető (jelen esetben az országos rendőrfőkapitány) a rendőrségi panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. hivatkozott 92. §-ának (1) bekezdésére, valamint az Ajbt. 39/K. §-ának (1) bekezdésére – közigazgatási hatósági eljárásban fog döntést hozni, amely döntést a panaszos – amennyiben azzal nem ért egyet, illetve annak eredményével nem elégedett – közigazgatási perben később megtámadhat.

Budapest, 2024. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos